

LADELUND ApS  
Ulvehøjvej 7  
Okslund  
6650 Brørup

# Tillæg til miljøgodkendelse

Kvægbrug – V. Terplingvej 2



Vejen  
KOMMUNE

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 12 i  
"Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug".



## Indholdsfortegnelse

|                                                                                |           |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Oplysninger om ejendom og husdyrbrug .....                                     | 3         |
| Resumé.....                                                                    | 3         |
| Indledning .....                                                               | 3         |
| Ansøgning .....                                                                | 5         |
| <b>1 Afgørelse.....</b>                                                        | <b>6</b>  |
| Godkendelsens varighed og retsbeskyttelse .....                                | 6         |
| Vilkår for afgørelsen.....                                                     | 7         |
| Offentliggørelse/høring, klageadgang og udnyttelse af godkendelsen .....       | 11        |
| Høring af udkast til offentliggørelse .....                                    | 11        |
| Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering .....                            | 12        |
| Offentliggørelse af afgørelse og underretning af modtagere af afgørelsen ..... | 12        |
| Udnyttelse af godkendelsen.....                                                | 12        |
| <b>2 Kort beskrivelse af husdyrbruget.....</b>                                 | <b>13</b> |
| Grundlag for sagsbehandling.....                                               | 13        |
| Dyrehold og driftsform .....                                                   | 13        |
| Anlæg .....                                                                    | 14        |
| <b>3 Redegørelse og vurdering .....</b>                                        | <b>16</b> |
| Generelle forhold.....                                                         | 16        |
| Husdyrproduktionen .....                                                       | 16        |
| Anlæg og begrænsning af eventuelle gener for naboer.....                       | 16        |
| Lokalisering og Planrammer.....                                                | 16        |
| Husdyrgødning og opbevaringsanlæg.....                                         | 18        |
| Ammoniakfordampning .....                                                      | 19        |
| Lugt .....                                                                     | 19        |
| Spildevand .....                                                               | 20        |
| Til- og frakørselsforhold .....                                                | 21        |
| Støj.....                                                                      | 23        |
| Fluer og skadedyr .....                                                        | 24        |
| Støv .....                                                                     | 24        |
| Lys.....                                                                       | 25        |
| Affald .....                                                                   | 25        |
| Vand og energiforbrug .....                                                    | 25        |
| Risici .....                                                                   | 26        |

|                                                           |           |
|-----------------------------------------------------------|-----------|
| Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT.....       | 26        |
| Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak..... | 31        |
| Påvirkning af kategori 1 naturområder.....                | 31        |
| Påvirkning af kategori 2 naturområder.....                | 31        |
| Påvirkning af kategori 3 naturområder.....                | 32        |
| Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter .....     | 34        |
| Husdyrbrugets ophør .....                                 | 35        |
| Sammenfatning.....                                        | 35        |
| <b>4 Øvrige forhold .....</b>                             | <b>36</b> |
| Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning .....     | 36        |
| Høringsberettigede .....                                  | 36        |
| Kopimodtagere af afgørelsen .....                         | 36        |
| Bilagsoversigt .....                                      | 37        |

## Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

|                             |                                        |
|-----------------------------|----------------------------------------|
| Ejendomsnummer              | 5750094743                             |
| Matrikelnummer              | 7a Terplingvej 2, Åstrup               |
| CVR                         | 25122623                               |
| CHR                         | 47424                                  |
| Ejendommens ejer            | Ladelund ApS                           |
| Husdyrbrugets ejer          | I/S Damgård v/ Henning Magnussen m.fl. |
| Husdyrbrugets kontaktperson | Ladelund ApS, Henning Magnussen        |

## Resumé

Vejen Kommune har modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af udvidelse og ændring af husdyrbruget på Vester Terplingvej 2. Projektets indhold og kommunens afgørelse er beskrevet i kort form i nedenstående resumé.

Projektet omfatter udvidelse af produktion og ændring af sammensætning af husdyrholdet. Samlet svarer udvidelsen af husdyrproduktionen til en forøgelse på 130,9 DE fra 312,3 DE til 443,2 DE.

Udvidelsen sker i eksisterende bygninger.

Lugtgenekriterierne fra husdyrbrugets anlæg til nærmeste byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo er alle overholdt.

Anlæggets er ikke placeret i nær tilknytning til Natura 2000-områder, § 7-arealer eller særlige følsomme § 3-naturtyper.

## Indledning

Dette tillæg til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Vester Terplingvej 2 i Vejen Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Vejen Kommune vurderet det ansøgte projekt. Vurderingen fremgår af afsnit 3 "Redegørelse og vurdering" og er sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsens vilkår.

Udkastet har været sendt i høring hos ansøger i 3 uger, hvor der var mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Orientering om høring af udkast til miljøgodkendelse har været sendt til naboer og parter i sagen.

Orientering af naboer er sket i en afstand fra ejendommen svarende til den beregnede konsekvenszone, dog minimum 300 meter, idet Vejen Kommune vurderer, at ejendomme indenfor denne grænse vil kunne forventes berørte af ændringer på ejendommen.

Høringsbidrag er uddybet i godkendelsens afsnit 1 side 12.

Vejen Kommune den 13. marts 2018

Anna Kathrine Klitgaard

Teknik og Miljø  
Rådhuspassagen 3  
6600 Vejen

**Copyright** alle kort og luftfoto: copyright DDO®, ©COWI

## Ansøgning

Vejen Kommune har den 3. maj 2017 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget Vester Terplingvej 2 omhandlende følgende:

- Udvidelse og ændring af dyreholdet
    - fra 150 malkekøer og 175 kvier og 35 småkalve
    - til 300 malkekøer og 45 kvier 6-27 mdr.
- svarende til en udvidelse fra 312,3 DE til 443,2 DE.

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

## 1 Afgørelse

Vejen Kommune godkender det ansøgte efter § 12 i Husdyrgodkendelsesloven<sup>1</sup> på vilkår som angivet efterfølgende.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrgodkendelsesloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Miljøgodkendelsen er et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse meddelt af Vejen Kommune den 22. december 2009 år. Da udvidelsen sker i det eksisterende anlæg kan forurening og påvirkning på natur m.m. fra udvidelsen ikke adskilles fra den eksisterende, og der laves nye vurderinger for hele ejendommen. Denne miljøgodkendelse med tilhørende vilkår er gældende for hele bedriften og erstatter derfor Vejen Kommunes miljøgodkendelse meddelt 22. december 2009.

## Godkendelsens varighed og retsbeskyttelse

Jf. vilkår 1 i nærværende miljøgodkendelse gives der 6 års udnyttelsesfrist på miljøgodkendelsen. Efter den fastsatte udnyttelsesfrist for miljøgodkendelsen gælder det, at hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes (helt eller delvist) i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Der henvises til reglerne i Husdyrgodkendelsesloven.

---

<sup>1</sup> "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" - nr. 1572 af 20.12.2006.



## Vilkår for afgørelsen

Vejen Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som det er beskrevet overfor kommunen i ansøgningen, ansøgning nr. 94386 version nr. 4, 28. januar 2018. På baggrund af ansøgning og kommunens vurdering meddeler Vejen Kommune godkendelse på følgende vilkår:

### Generelle forhold

1. Udnyttelsen af godkendelsen skal være afsluttet inden 6 år efter meddelt afgørelse. Den del af godkendelsen, der ikke udnyttes indenfor de 6 år, bortfalder.

### Information om ændringer på husdyrbruget

2. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
3. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.

### Husdyrproduktionen

4. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang og sammensætning

| Dyreart, type og alder     | Enhed  | Antal |
|----------------------------|--------|-------|
| Malkekøer, tung race       | årsko  | 300   |
| Kvier, tung race 6-27 mdr. | årstyr | 45    |

### Foranstaltninger for at undgå forurening

5. For det eksisterende anlæg skal der kunne fremlægges en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand – senest 3 måneder efter meddelt miljøgodkendelse.
6. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.
7. Der skal udarbejdes en beredskabsplan senest 1 måned efter, at anlægsændringerne i godkendelsen er sket. Beredskabsplanen skal holdes opdateret og ophænges synligt på ejendommen. Medarbejdere skal være informeret om beredskabsplanen, og den skal findes på et sprog, som er forståeligt for de enkelte medarbejdere

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.

- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
8. Situationer, hvor et uheld var lige ved at opstå skal noteres, og der skal udarbejdes procedurer med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.
  9. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

### **Opbevaringsanlæg**

10. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder.
11. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning på mindst 3 måneder på husdyrbruget.
12. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
13. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
14. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted

### **Ammoniakfordampning**

15. I Kostalden skal det faste gulv rengøres med skrabere mindst 12 gange i døgnet hver 2. time, så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne.
16. Tværgange, som ikke skrabes maskinelt, skal rengøres manuelt – mindst 2-3 gange dagligt.

### **Lugt**

17. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller –siloe skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
18. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses.

### **Støjgrænser**

19. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land lokalplanområder ikke overstige følgende værdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

|                    | Tidsrum           | Støjgrænser<br>I |
|--------------------|-------------------|------------------|
| Mandag – fredag    | kl. 07.00 – 18.00 | 55 dB(A)         |
|                    | kl. 18.00 – 22.00 | 45 dB(A)         |
| Lørdag             | kl. 07.00 – 14.00 | 55 dB(A)         |
|                    | kl. 14.00 – 22.00 | 45 dB(A)         |
| Søn- og helligdage | kl. 07.00 – 22.00 | 45 dB(A)         |
| Alle dage          | kl. 22.00 – 07.00 | 40 dB(A)         |

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

20. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovenstående vilkår om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling/beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne/beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

### Fluer og skadedyr

21. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de af Aarhus Universitets, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom<sup>2</sup>.
22. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)

### Støv

23. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

### Lys

24. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.
25. Ved opsætning af udendørs belysning, skal det sikres, at lyskilden afskærmes, så der ikke sker lysspredning væk fra ejendommen.
26. Natbelysning i stalden må være maks. 10 lux. Alternativt skal lyset være slukket.
27. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen efter endt arbejde.

---

<sup>2</sup> "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", [www.dpil.dk](http://www.dpil.dk)

## **Spildevand**

28. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
29. Vaskevand fra rengøring af staldene skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
30. Al vask af dyretransport vogn samt af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

## **Bedste tilgængelige teknik (BAT)**

31. Hvis energiforbruget i et planår/kalenderår overstiger 280.000 kWh skal ejendommens energiforbrug gennemgås af en energikonsulent eller en anden energifagperson med henblik på at finde mulige energibesparende tiltag. Resultatet af gennemgangen i form af en energirapport eller lignende redegørelse skal kunne fremvises ved miljøtilsyn og eventuelt indgå ved en revurdering af miljøgodkendelsen.
32. Skraberanlæg, og mælkekøleanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens procedure for vedligeholdelse – minimum én gang om året
33. Der må ikke anvendes mineralfoderblandinger med ekstra mineralsk fosfor, end indholdet i standardblandinger, i fodringen til lakterende køer, med mindre der foreligger en opdateret skriftlig begrundelse fra dyrlæge eller fodringskonsulent.
34. Der skal opsættes vandur i stalde med husdyr til måling af det reelle forbrug af vand fra drikkevandsboringen. Vanduret skal være opsat senest ved udgangen af 2018.
35. Hos større dyr på dybstrøelse skal der holdes en god hygiejne, så overfladen af dybstrøelsesmåtten holdes ren og tør.
36. Endagsfoderkontrol (EFK) for malkekøer skal foretages – min. 4 pr. år, som sikrer løbende kontrol af sammenhængen mellem foderforbrug og ydelse/tilvækst.
37. I forbindelse med endags foderkontrollen skal indholdet af råprotein, AAT og PBV beregnes for alle fodermidler.
38. Analyser af grovfoderet skal udføres af akkrediteret analysefirma.
39. Foderplaner skal udarbejdes på grundlag af grovfoderanalyser.
40. Den samlede foderration til malkekøer må i gennemsnit indeholde 156,9 gram total råprotein pr kg fodertørstof på årsbasis, der beregnes som et rullende gennemsnit.
41. Hver slæt af grovfodermidler, der udgør mere end 10 % af FE/ko/dag, skal analyseres for indhold af råprotein, AAT og PBV.

## **Egenkontrol**

42. Husdyrbruget skal registrere den til enhver tid opnåede produktion på husdyrbruget. Registreringerne skal bestå af seneste mælkeproduktionsopgørelse (og afregning for

kvier). Hvis mælkeproduktionsopgørelsen omfatter flere ejendomme, skal det suppleres med besætningslister, der dokumenterer overførsler af dyr mellem ejendomme, eller lignende, der kan dokumentere dyreholdet til enhver tid på Vester Terplingvej 2, Glejbjerg.

43. Opgørelsen af husdyrholdet på ejendommen skal for køer og opdræt opgives som et årgennemsnit af antal dyr for hver enkelt dyreart på grundlag af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.
44. Følgende skal føres i en driftsjournal, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
  - Dokumentation over dyreholdets størrelse.
  - Dato for aflæsning af el-forbrug samt de aflæste værdier. Evt. gennemførte tiltag for at reducere forbruget.
  - Registreringer af vandforbrug – aflæsning hver 6. måned.
  - Dato for service og evt. brud på drikkevandsinstallationer eller øvrige vandinstallationer.
  - Dato for service og evt. nedbrud af spalteskraberanlæg
  - Dato for kontrol af mælkekøleanlægget og angivelse af hvad, der evt. er foretaget for at minimere anlæggets energiforbrug.
  - Dato for service og evt. nedbrud af mælkekøleanlæg, og hvad der var årsagen til nedbruddet.
  - Endagsfoderkontroller.
  - Indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder og råvarer.
  - Analyser af grovfoderet.
  - Logbog, servicefaktura eller lignende, der dokumenterer, at spalteskraberen er i drift og vedligeholdes.
  - Udtalelse fra energikonsulent og evt. handlingsplan for nedbringelse af ejendommens energiforbrug.
  - Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.

## Offentliggørelse/høring, klageadgang og udnyttelse af godkendelsen

### Høring af udkast til offentliggørelse

Udkastet til miljøgodkendelse sendes i høring i 3 uger fra den 8. februar til 6. marts 2018 hos ansøger samt andre, der har anmodet om at få udkastet tilsendt.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse sendes til alle borgere, der er part i sagen (herunder naboer og bortforpagtere af produktionsanlæg). Udkastet eftersendes ved henvendelse herom.

Udkastet sendes kun til øvrige borgere eller interesseorganisationer, hvis de har anmodet om det i forbindelse med indledende annoncering. (§ 12 stk. 2) eller efter udsendelse af orienteringsbrev.

## **Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering**

Udkast til godkendelsen har været sendt i høring hos ansøger og parter i sagen, som har haft kommentarer.

Naboerne på Vester Terplingvej 4, Vester Terplingvej 6 og Glejbjergvej 4 har indsendt nedenstående bemærkninger:

1. Forslag til etablering af ny vej bag om ejendommen fra gyllebeholder til indkørselsvej ind til Vester Terplingvej 4 og 6, for at minimere gener for nr. 4 i forbindelse med markdrift.
2. Bekymring over manglende oprydning og reetablering af ødelagte veje og rabatter.
3. Bekymring for gener fra fluer og skadedyr i forbindelse med driften på ejendommen.

*Kommunens kommentarer:*

*Ad. 1: Vi har haft en dialog med ansøger ang. etablering af den foreslåede vej. Ansøger ønsker ikke at etablere en ny vej, men vil så vidt muligt forsøge at benytte et kørespor, hvor vejen blev foreslået, i stedet for at bruge indkørslen til Vester Terplingvej 4.*

*Ad. 2: Ansøger vil være mere agtpågivende fremover. Opleves der gener i forbindelse med driften, anbefaler vi at kommunens vejteam kontaktes.*

*Ad. 3: Ansøger vil være mere agtpågivende fremover. Opleves der gener i forbindelse med driften, anbefaler vi at kommunens landbrugsteam kontaktes. Der vil fremover ikke være dybstrøelse på ejendommen, så fluegener forventes minimeret.*

## **Offentliggørelse af afgørelse og underretning af modtagere af afgørelsen**

Kommunens godkendelse vil blive offentliggjort i på Vejen Kommunes hjemmeside i den 15. marts 2018.

Kopi af godkendelsen er sendt til parter og interessenter, der har anmodet om høringsudkast og haft kommentarer hertil samt organisationer og myndigheder, der fremgår af afsnittet "Øvrige forhold".

Der kan klages over kommunens afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet senest **12. april 2018** jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1). Modtagere af orienteringsbreve samt kopimodtagere af afgørelsen er angivet i afsnit 4 "Øvrige forhold".

## **Udnyttelse af godkendelsen**

Du kan udnytte godkendelsen uanset eventuelle klager, men du skal være opmærksom på, at dette ikke begrænser Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Vejen Kommunes afgørelse.

## 2 Kort beskrivelse af husdyrbruget

I denne del af godkendelsen angives de oplysninger, som ligger til grund for behandlingen af ansøgningen. Ud over selve ansøgningen indgår der bilag til ansøgningen, anden nødvendig korrespondance under sagsbehandlingen samt seneste kontrolrapport for miljøtilsyn på husdyrbruget, kommunens oplysninger om data på husdyrbruget samt eventuelle bidrag fra offentligheden.

Ansøgningens indhold er kort beskrevet under overskrifterne: Dyrehold og driftsform samt Anlæg.

### Grundlag for sagsbehandling

- Ansøgning om miljøgodkendelse 3. maj 2017
- Løbende korrespondance mellem ansøger, dennes konsulent og kommunen
- Miljøtilsyn den 18. august 2016 og Vejen Kommunes tilsynsrapport 19. september 2016
- Bidrag fra partshøring.

### Dyrehold og driftsform

#### Det nuværende husdyrhold

| Dyretype                          | Enhed      | Antal | DE           |
|-----------------------------------|------------|-------|--------------|
| Malkekøer, tung race,             | Årsdyr     | 230   | 306,7        |
| Kvier, tung race 6- 27 mdr.       | Årsdyr     | 86,3  | 42,6         |
| Kviekalve, tung race 0,9-4,0 mdr. | Årsdyr     | 36    | 9,4          |
| Tyrekalve, tung race 43-79,9 kg   | Produceret | 79    | 1,5          |
| <b>I alt</b>                      |            |       | <b>360,2</b> |

Tabel 1. Husdyrbrugets nuværende tilladte husdyrproduktion.

#### Det fremtidige husdyrhold

| Dyretype                    | Enhed  | Antal | DE            |
|-----------------------------|--------|-------|---------------|
| Malkekøer, tung race,       | Årsdyr | 300   | 421,80        |
| Kvier, tung race 6- 27 mdr. | Årsdyr | 45    | 21,43         |
| <b>I alt</b>                |        |       | <b>443,23</b> |

Tabel 2. Den ansøgte husdyrproduktion.

Dyreenhederne er udregnet på baggrund af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen<sup>3</sup>.

<sup>3</sup> Bekendtgørelse nr. 1324 om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. af 15.11.2016.

## Anlæg

Husdyrbruget ligger sydvest for Glejbjerg i et landskab med spredte landbrugsejendomme. Anlæggets udseende og beliggenhed i landskabet er beskrevet og vurderet i afsnittet "Anlæggets placering i landskabet".

Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af kostald, plansiloanlæg, 2 gyllebeholdere, foderlade og møddingsplads til den husdyrproduktion, som er på adressen i dag. Desuden ønskes en del af den tidligere kalvestald inddraget til kvier.

Figuren her under viser placeringen af eksisterende og ansøgte anlæg.



Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger.

Nedenstående tabel viser en oversigt over bygninger og opbevaringsanlæg på ejendommen samt fordelingen af dyr i de enkelte staldafsnit.



| Nr. | Anvendelse                                    | Størrelse            | Staldsystem              | Dyr       | Antal |
|-----|-----------------------------------------------|----------------------|--------------------------|-----------|-------|
| 1   | Kostald                                       |                      | Fast gulv med spalter    | Malkekøer | 300   |
| 2   | Anvendes ikke                                 |                      |                          |           |       |
| 3   | Kvier                                         |                      | Sengestald m. spaltegulv | Kvier     | 45    |
| 4   | Plansiloanlæg                                 |                      |                          |           |       |
| 5   | Gyllebeholder                                 | 250 m <sup>3</sup>   |                          |           |       |
| 6   | Gyllebeholder                                 | 2.330 m <sup>3</sup> |                          |           |       |
| 7   | Foderlade                                     |                      |                          |           |       |
| 8   | Møddingsplads                                 |                      |                          |           |       |
| 9   | Gyllebeholder, matr. 10l, Terpling By, Åstrup | 2.330 m <sup>3</sup> |                          |           |       |

Tabel 3. Ejendommens indretning samt fremtidig fordeling af dyr. Bygningsnumre jf. figuren ovenfor.

### 3 Redegørelse og vurdering

Vejen Kommune har i henhold § 19 - § 26 i Husdyrgodkendelsesloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og miljøredøgørelsen foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg. Disse vurderinger ligger til grund for de vilkår, der er angivet i afsnit 1. Vurderingen er foretaget i det nedenstående afsnit.

#### Generelle forhold

##### Husdyrproduktionen

Sidste registrering af dyreholdets omfang er sket i forbindelse med miljøtilsyn den 18. august 2016.

Registreringen er i overensstemmelse med husdyrbrugets nuværende produktion

#### Anlæg og begrænsning af eventuelle gener for naboer

##### Lokalisering og Planrammer

Ejendommen ligger ca. 500 m fra nærmeste lokalplanområde. Nærmeste lokalplaner i området er lokalplan nr. 081 Glejbjerg by.



Figur 2. Husdyrbrugets placering i forhold til lokalplaner.

Husdyrgodkendelseslovens § 20 siger, at kommunen skal sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener begrænses hvis ændring af anlægget på husdyrbruget foretages indenfor 300 m fra:

- En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren.
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel i fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.
- Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.

Vejlen Kommune vurderer, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da anlæggets placering i forhold til husdyrgodkendelseslovens genegrænser i § 20 er overholdt.

Afstandsforholdene vurderes i afsnittene om lugt, til- og frakørsel samt støj.

## Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Gødningsproduktionen er ifølge ansøgning angivet til:

| Gødningstype                               | Mængder i m <sup>3</sup>   |
|--------------------------------------------|----------------------------|
| Flydende husdyrgødning                     | 6.278 m <sup>3</sup>       |
| Vandspild, overfladevand og rengøringsvand | 1.212 m <sup>3</sup>       |
| <b>I alt</b>                               | <b>7.490 m<sup>3</sup></b> |

Tabel 4. Gødningsproduktion.

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand, vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand. Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til dræn for regnvand eller udsprinkles<sup>4</sup> efter forudgående tilladelse.

Der er følgende opbevaringsanlæg på ejendommen:

| Opbevaringsanlæg               | Opførelsesår | Kapacitet m <sup>3</sup>   |
|--------------------------------|--------------|----------------------------|
| Gyllebeholder                  | 1991         | 2.330 m <sup>3</sup>       |
| Gyllebeholder                  | 2002         | 2.330 m <sup>3</sup>       |
| Gyllebeholder                  | 1973         | 250 m <sup>3</sup>         |
| Gyllebeholder, Adsersbølvej 22 |              | 500 m <sup>3</sup>         |
| Kanaler                        | 2000         | 300 m <sup>3</sup>         |
| <b>Samlet kapacitet gylle</b>  |              | <b>5.710 m<sup>3</sup></b> |

Tabel 5. Oversigt over opbevaringsanlæg.

Gyllen hentes af biogasselskab fra fortank. Kapaciteten i gyllekanaler og fortank er ca. 498 m<sup>3</sup>, og der hentes 36 m<sup>3</sup> ad gangen. Opbevaringskapaciteten for den "rå" gylle er tilstrækkelig stor.

Der er en beholderkapacitet til afgasset biomasse/gylle på 5.710 m<sup>3</sup>, ifølge transportregnskab modtages der 209 læs á 36 ton afgasset biomasse eller 7.524 m<sup>3</sup>. Det er en opbevaringskapacitet på 9,1 måneder.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet vurderes at være opfyldt.

Med en samlet gødningsproduktion på 302 m<sup>3</sup> fast møg og en opbevaringskapacitet på 300 m<sup>3</sup> er der en opbevaringskapacitet på (300/302\*12 mdr.) 12 måneder.

Dybstrøelsen hentes af biogasselskab 5 gange om året. Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets faste husdyrgødning/dybstrøelse.

<sup>4</sup> Landbrugets byggeblad nr. 103.09-05 om Udenomsfaciliteter – udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

## Ammoniakfordampning

Ved udvidelser eller nyetableringer af husdyrbrug over 75 DE stilles generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget med en minimumsreduktion på 30 %. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan efterleves ved reduktion af ammoniaktabet for både de eksisterende og det nye anlæg.

Den samlede beregnede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er 3.529,28 kg N/år, hvilket er et fald på 208,32 kg N/år. Jf. [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk) bliver ammoniakemissionen 2,63kg N/år mindre end højst tilladt med det valgte system, og det generelle ammoniakreduktionskrav er således opfyldt.

Foruden det generelle ammoniakreduktionskrav ligger der et krav til anvendelsen af Bedste Tilgængelige Teknik (BAT) – se særskilt afsnit herom.

## Lugt

Lugt stammer fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning, fra håndteringen af ensilage, vask af malkeanlægget og fra selve staldene.

Lugtemission fra staldene og geneafstand fra beboelsesområder er beregnet ud fra følgende:

Afstand til nærmeste byzone (Glejbjerg) er ca. 5,2 km, afstand til nærmeste samlede bebyggelse (Gettrupvej) er ca. 0,7 km og afstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt er ca. 98 m. Der er ikke andre ejendomme med husdyrbrug over 75 DE indenfor 300 m til byzone, samlet bebyggelse og lignende samt indenfor 100 meter til enkeltbolig.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest skulle have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningseskemaet vil geneafstanden i forhold til byzone være 289 m, samlet bebyggelse 196 m og enkelt bolig 88 m (se tabellen nedenfor). Ved lugtberegning regnes fra midten af den samlede bygningsmasse med dyr. Derfor er afstanden anderledes end den faktiske afstand. Kriterierne for maksimal lugt på 5 OU<sub>e</sub>/m<sup>3</sup> for byzone, 7 OU<sub>e</sub>/m<sup>3</sup> for samlet bebyggelse og 15 OU<sub>e</sub>/m<sup>3</sup> for enkeltbolig er dermed overholdt.

Husdyrgodkendelseslovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt, og Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give

væsentlige gener for naboerne. Det forventes ligeledes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugt i forbindelse med transport behandles under afsnittet "udbringning af husdyrgødning".

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

| Bebyggelse        | Kumulation | Model | Ukorrigeret geneafstand, Ansøgt | Ukorrigeret geneafstand, Nudrift | Korrigeret geneafstand, Ansøgt | Korrigeret geneafstand, Nudrift | Vægtet gennemsnitsafstand | Genekriterie overholdt? |
|-------------------|------------|-------|---------------------------------|----------------------------------|--------------------------------|---------------------------------|---------------------------|-------------------------|
| Enkelt bolig      | 0          | FMK   | 88,38 m                         | 80,92 m                          | 88,38 m                        | 80,92 m                         | 167,91 m                  | JA                      |
| Samlet bebyggelse | 0          | Ny    | 196,11m                         | 170,30 m                         | 196,11m                        | 170,30 m                        | 762,72                    | JA                      |
| Byzone            | 0          | Ny    | 289,35 m                        | 240,35 m                         | 289,35 m                       | 240,35 m                        | 578,73                    | JA                      |

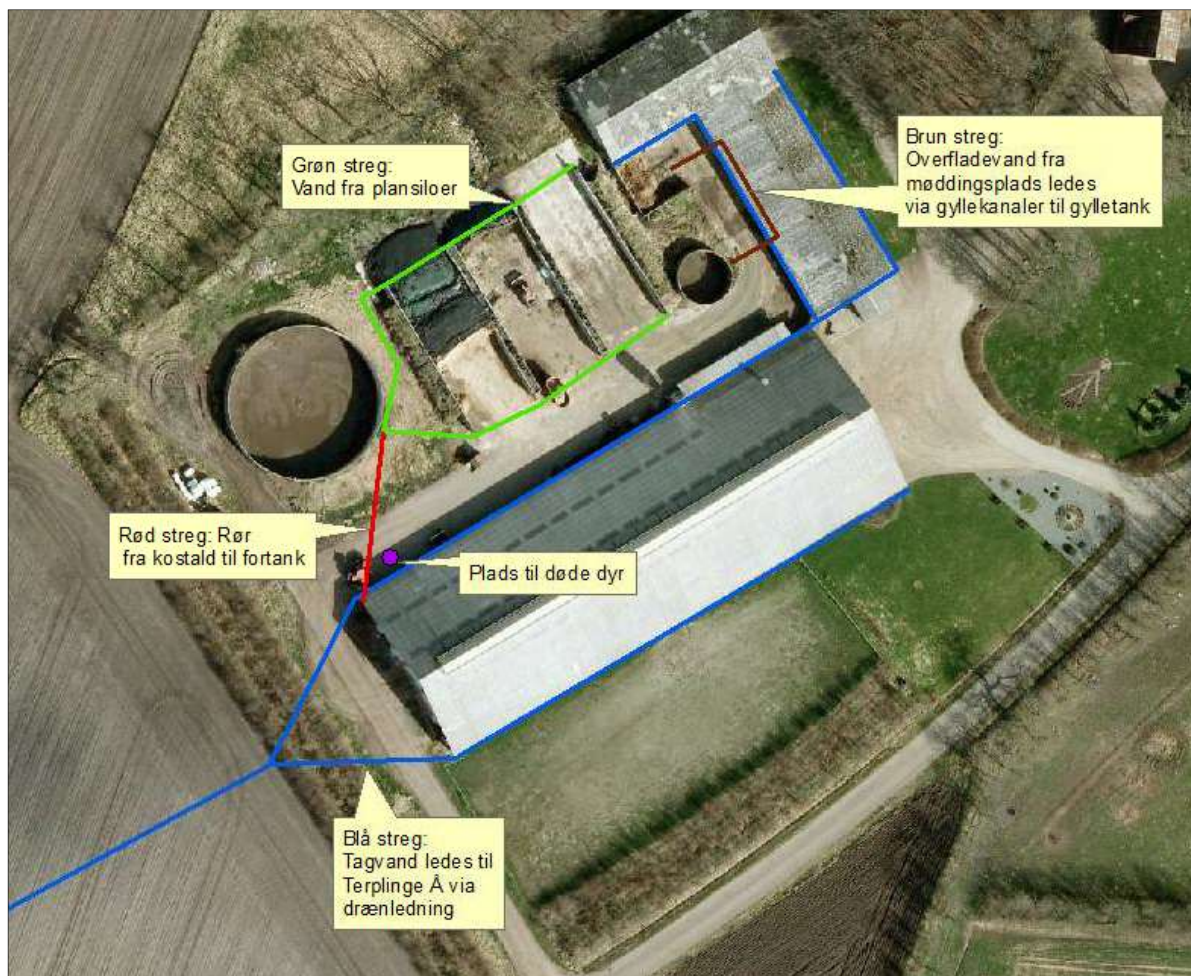
Tabel 6. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk).

## Spildevand

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Rengøringsvand fra malkeanlæg
- Overfladevand fra møddingsplads
- Rengøringsvand fra vask af maskiner
- Overfladevand fra ensilageanlæg
- Tagvand
- Sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Spildevandsplanen for hele ejendommen er vist nedenfor



Figur 3. Afløbsplan for spildevand.

Det vurderes at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

### Til- og frakørselsforhold

Skemaet nedenfor angiver antal transporter. En transport vil omfatte både til- og frakørsel. Intern transport f. eks. i forbindelse med fodring er ikke inkl. i ovennævnte oversigt.

Omfanget af antal til- og frakørsler pr. år er jf. ansøgningen:

| Transporttype                          | Antal transporter pr. år |        |
|----------------------------------------|--------------------------|--------|
|                                        | Nudrift                  | Ansøgt |
| Udbringning af husdyrgødning, fast     | 5                        | -      |
| Udbringning af husdyrgødning, flydende | 145                      | 150    |
| Vand fra ensilageopbevaringsanlæg      | 68                       | 48     |
| Gødning til og fra biogas              | -                        | 215    |
| Grovfoder (ensilage)                   | -                        | 200    |
| Foder                                  | 215                      | 365    |
| Mælk                                   | 183                      | 183    |

|                                   |            |              |
|-----------------------------------|------------|--------------|
| Levende dyr til og fra ejendommen | 120        | 52           |
| Døde dyr                          | 26         | 36           |
| Erhvervsaffald                    | 50         | 12           |
| Diverse (rengøringsmidler m.m.)   | -          | 50           |
| <b>I alt pr. år</b>               | <b>812</b> | <b>1.311</b> |

Tabel 7. Til- og frakørsel.

Samlet stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 800 til ca. 1.300 dvs. en stigning på 500 transporter (61 %).

Stigningen skyldes primært kørsler til og fra ejendommen med husdyrgødning til afgang, samt, at der nu er tilføjet transporter med grovfoder. Transporter med grovfoder er ikke angivet i tidligere godkendelse, men der har hele tiden været transporter med grovfoder til ejendommen. Transporter med husdyrgødning til og fra ejendommen sker også nu, da ejendommen har været anpartshaver i biogasanlægget i Holsted, siden det åbnede.

Den reelle stigning i transporter vil derfor ikke være 500, men nærmere 75 (ca. 10 %). Denne stigning skyldes primært flere transporter med foder og døde dyr, mens antallet af transporter med levende dyr til og fra ejendommen og afhentning af affald falder.

Der er 2 driftsmæssige indkørsler til ejendommen fra Vester Terplingvej, se nedenstående figur.



Figur 4. Driftsmæssige indkørsler til ejendommen.

Al transport til og fra ejendommen i forbindelse med transport af husdyrgødning, foder, brændstof, mælk, ind- og udlevering af dyr sker ved disse indkørsler.



Mælketransporterne foregår hver anden dag året rundt. Ansøger har ikke indflydelse på afhentningstidspunktet, dette afhænger af mejeriets opsamlingsrute. Andre transporter foregår normal i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen kan det blive nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj i godkendelsen.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles jf. Husdyrgodkendelsesloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

## **Støj**

Støjbelastning af naboer kan forekomme i forbindelse med intern transport, pumper, kompressorer, staldventilation mv.

Ansøger oplyser, at støj på ejendommen primært vil komme fra:

- transporter til og fra ejendommen
- interne transporter
- blanding af foder og udfordring
- vakuumpumpe fra malkeanlæg
- kompressor til mælkekøling

Der er naturlig ventilation i staldene, så der forekommer ikke støj fra ventilationsanlæg på ejendommen.

Transporter til og fra ejendommen og interne transporter foregår normal i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen kan det blive nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Foder blandes på anden ejendom og leveres dagligt i tidsrummet 7.00-16.00.

Vakuumpumpen kører i 4 x 2 timer hver dag i tidsrummet fra kl. 6.00 til kl. 19.00.

Kompressoren til mælkekøling kører ca. 10 timer i døgnet og mest når der malkes og behovet for køling er størst. Ellers kører den efter behov.

Det vurderes, at støjniveauet på ejendommen sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

I Støjvejledningen<sup>5</sup> anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Man bør ved fastlæggelse af støjgrænser ved de nærmeste boliger

---

<sup>5</sup> Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i godkendelsen.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjklæder primært er aktive i driftsperioden mellem kl. 7.00 og 16.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden Vejen Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

### **Fluer og skadedyr**

Der har ikke været problemer med fluer på ejendommen, og der foretages derfor ikke rutinemæssigt fluebekæmpelse.

Bliver der problemer med fluer iværksættes et program for at bekæmpe fluerne. Denne program vil specielt omhandle afdækning af alt gødning, så fluelarverne ikke kan nå at udklække.

Der er ikke problemer med rotter og mus på ejendommen. For at bekæmpe mus og rotter holdes god orden. Man er specielt opmærksom på at der ikke ligger gammel foder, der kan medføre tilhold af rotter og mus. Desuden er der fokus på at der ikke findes lukkede rør og andre steder, hvor rotter kan bygge rede.

Rotter overfører sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Vejen Kommune henstiller til, at de autoriserede kasser med rottegift placeres og tilses, så mennesker og husdyr ikke uforvarende kommer i kontakt med giften, og at der generelt holdes pænt og ryddeligt omkring ejendommen.

Der stilles vilkår om, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse, med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

### **Støv**

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften og levering af foder foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

## Lys

Ansøger oplyser, at der er ikke udendørs arbejdsbelysning på bedriften. Belysningen i stal-dene er styret efter 18 timers dagbelysning og 6 timers natbelysning. Natbelysning vil kunne ses gennem lysplader i taget, og når gardinerne til ventilationen er nede.

Der stilles vilkår om en lysintensitet i stalden om natten på maks. 10 lux.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog fastsættes generelle vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener.

## Affald

Der er opstillet en container til erhvervsaffald.

Døde dyr opbevares på fast underlag i skygge ved stald.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"<sup>6</sup>.

Der opbevares ikke olie- eller kemikalieaffald på ejendommen.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at bortskaffelse af affald fra ejendommen skal ske i overensstemmelse med regulativet for Erhvervsaffald og affaldsbekendtgørelsen.

Jf. ovenstående, vurderer Vejen Kommune, at håndtering af affald sker på forsvarlig vis, og der stilles ikke skærpede vilkår.

## Vand og energiforbrug

| Energi     | Mængde pr. år        |
|------------|----------------------|
| Elforbrug  | 250.000 kWh          |
| Dieselolie | 1.000 L              |
| Vand       | 9.900 m <sup>3</sup> |

Tabel 8. Energiforbrug

Beregninger på energiforbruget viser, at forbruget på ejendommen er sat til normen. Der stilles vilkår om, at ejendommen skal have besøg af en energikonsulent, hvis energiforbruget i et kalenderår eller planår overstiger 280.000 kWh. Beregningerne er foretaget ud fra de oplysninger, som er angivet i ansøgningen af ansøger.

Drikkevandsforsyningen sker via egen boring, og der stilles vilkår til etablering af vandur på stalde med dyr, så det faktiske vandforbrug fremover kan registreres.

Da vandtildeling sker ved egen boring, skal der søges om yderligere indvindingstilladelse hos kommunen.

---

<sup>6</sup> Fødevareministeriet, Bek. nr. 558 af 01.06.2011.

## Risici

Ansøgningens redegørelse for mulige uheld inklusiv begrænsning af risiko for og gene/forurening ved eventuelle uheld er behandlet i respektive afsnit ovenfor.

Ansøger oplyser:

"Hvert 10. år kontrolleres gylletanke af en autoriseret kontrollør. Minimum en gang om året kontrollere ansøger gylletanke visuelt for evt. kabelbrud, skader på kabelbeskyttelse, revner og utætheder i elementer. Ved skade eller tegn på skade kontaktes leverandør af gylletank for udbedring af skaden. Ved udkørslen af gyllen suges gyllen med selvlæssende vogn direkte i tanken, og der er ikke opstillet en pumpe. Derved reduceres risikoen for, at der pumpes gylle direkte ud på jorden.

Minimering af gene og forurening ved uheld:

Ved et evt. gylleudslip på Vester Terplingvej 2 vil gyllen løbe mod nord. Gyllen vil blive forsøgt opdæmmet med jord, halmballer eller lignende, og der vil blive lavet en jordvold i nærliggende grøft langs jernbanen. Herefter vil gyllen forsøges opsamlet med slamsuger. For den decentralt beliggende beholder vil gyllen løbe mod nord. Gyllen vil blive forsøgt opdæmmet med jord, halmballer eller lignende."

For at imødegå uheld og begrænse eventuelle følger for omgivelserne stilles der vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan for husdyrbruget.

Vejen Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret og med udarbejdelse af beredskabsplan sikres begrænsning af følgevirkninger af eventuelle uheld.

## Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

Med begrebet "Bedst Tilgængelig Teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. De miljømæssige fordele er afvejet i forhold til de økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument). Vurderingerne for anvendelse af BAT på Adresse skal ske i forhold til følgende aspekter:

1. Management/Godt landmandskab
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning
7. Egenkontrol

Ansøgers oplysninger om anvendelse af bedst tilgængelig teknologi er gengivet nedenfor.

### 1. Management

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende, og er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.

Indholdet af kvælstof og fosfor i gyllen beregnes.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds gange.

Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.

Driften af mælkeproduktionen efterlever Kvalitetsprogrammet Arlagården. Hovedpunkterne i Kvalitetsprogrammet er: Mælkens sammensætning, Fødevarerikkerhed, Dyrevelfærd og Miljøhensyn. Miljøhensyn indebærer bl.a. affaldshåndtering, opbevaring af døde dyr, opbevaring og anvendelse af kemikalier, samt den generelle orden på bedriften. Kvalitetsprogrammet kontrolleres hvert 3. år. Hele programmet kan ses på: [http://www.arlafoods.dk/Global/responsibility/pdf/arlagarden/Kvalitetsprogrammet-Arlagaarden\\_DK.pdf](http://www.arlafoods.dk/Global/responsibility/pdf/arlagarden/Kvalitetsprogrammet-Arlagaarden_DK.pdf).

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

## **2. Fodringsstrategier**

Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.

Der tages analyser af grovfoder, og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

## **3. Staldteknologi**

Kostalden er en sengebåsestald med fast gulv med skraber, der skrubes 12 gange i døgnet for at opnå en reduktion af ammoniakfordampning på 20 %.

I kviestalden er der sengebåse og spalter i gangarealet over ringkanal. Der etableres ikke spalteskrabere.

#### **4. Vand og Energi**

Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Til kvæg anvendes drikkekar, som er udformet og placeret, så unødigt vandspild undgås.

I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene, for at mindske forbrug af vaskevand. Til rengøringen anvendes højtryksrensere.

#### **5. Opbevaring af husdyrgødning**

Dybstrøelse opbevares på møddingsplads med opsamling af vand til gylletanken. Dette minimerer udvaskningen af nitrat.

Dybstrøelse uden daglig tilførsel overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniak emissionen.

Dybstrøelse opbevares på mødding og i markstak jf. regler for opbevaring (§8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.

Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.

Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.

Tankene tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.

Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletankene, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.

Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

#### **6. Udbringning af husdyrgødning**

Flydende husdyrgødning udbringes ved nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducere ammoniak emissionen fra det udbragte husdyrgødning.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at overholde randzoner til grøfter og vandløb, hvorved risikoen for tab af fosfor og nitrat mindskes.

Efter udbringning af dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.

Miljøstyrelsen har i Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for husdyrbrug fra maj 2011 redegjort for, hvorfor de vurderer at den gældende lovregulering er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken, og der er derfor ikke efter Miljøstyrelsens opfattelse grundlag for at fastlægge vilkår begrundet i BAT i relation til udbringning af husdyrgødning.

## 7. Egenkontrol

Hver måned laves kontrol af flydelag og tæthed af overjordiske del af gyllebeholdere. Hvert år efterses kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.

For kontrol af elforbrug laves en kvartalsvis registrering af forbruget.

Der laves en årlig opgørelse over, at forbruget af kunst- og husdyrgødning ikke er større end normerne forskriver.

Der føres journal over forbruget af sprøjtemidler.

## Vejen Kommunes vurdering

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til kravene vedrørende management, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning. For oplag og udbringning af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at gældende lovkrav på området vil være tilstrækkelig til at opfylde kravet til anvendelse af BAT.

Vedrørende punkterne 3 staldteknologi og 4. fodringsstrategi virker disse ind på ammoniakfordampningen fra stalde. Den årlige ammoniakfordampning fra stald og anlæg på husdyrbruget skal leve op til samme niveau, som der kan opnås ved anvendelse af de beskrevne tiltag i nedenstående tabel, for at leve op til Husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af BAT.

Det nedenfor beskrevne BAT-niveau medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på 4.602,99 kg N/år. Det fremgår af den endelige ansøgning om godkendelse, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er 3.529,28 kg N/år.

| KVÆG                  | BAT-niveau                                                                                                                                                                            |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Foder / Staldsystemer | Køer og Kvier:<br>Notat "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" fra Miljøstyrelsen, anvendes til fastlæggelse af niveau. |

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opbevaringsanlæg</b> | <p>Vejen Kommune vurderer, at overdækning af ny og eksisterende gyllebeholder rækker ud over BAT.</p> <p>Reduktionen i ammoniakfordampning vurderes til ikke at være proportional med investeringen i en overdækning af opbevaringsanlægget. Herunder også med hensyn til besparelser i form af en større tilbageholdt kvælstofmængde i husdyrgødningen samt færre transporter med gylle, da der ikke tilføres regnvand til en overdækket gyllebeholder.</p> |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Det vurderes, at gyllekøling ikke er BAT i kvægstalde, da der i de åbne kvægstalde ikke vil være den samme miljøgevinst som i lukkede varmere stalde. Ligeledes er der, de måneder hvor gevinsten er størst, en meget lille mulighed for at afsætte varmen. Total og miljø-økonomisk vurderes det, at gyllekøling derfor ikke anses som BAT på denne ejendom.

Gylleforsuring er BAT i kvægstalde. Ved denne udvidelse er der valgt andre tiltag der gør, at niveauet for BAT opnås og derfor vurderes det, at etablering af gylleforsuring ikke vil være BAT på denne ejendom ud fra et proportionalitets synspunkt. Skraber på Spalteskrabere i eksisterende stalde anses for værende BAT i Vejen Kommune, medmindre staldanlægget står lige for en gennemgribende reovering, hvilket ikke er tilfældet her.

Der er valgt at foretage foderkorrektioner på foderet til malkekøerne for at leve op til ammoniakreduktionskravet. Der må højst være 156,9 g råprotein pr. kg fodertørstof/årsko i gennemsnit for et planår. Dette stilles som vilkår.

Indholdet af fosfor i foderemnerne til malkekøer er sædvanligvis tilstrækkeligt til at dække køernes behov. Da det er BAT at optimere tildelingen af næringsstoffer, vurderer Vejen Kommune, at tildeling af uorganisk fosfor (som er svært optagelig) så vidt muligt skal undgås. Vejen Kommune stiller derfor vilkår om, at der ikke må bruges mineralsk fosfor i foderblandingerne til køerne, medmindre andet er anvist af dyrlæge eller fodringskonsulent.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget med den beskrevne fodringsstrategi og de stillede fodervilkår lever op til BAT på foderområdet.

Vedrørende forbruget af vand finder Vejen Kommune, at det ligger inden for kravet om BAT, at husdyrbruget registrerer sit vandforbrug. Der stilles derfor vilkår om, at der skal opsættes vandur til måling af husdyrproduktionens vandforbrug og at måleren aflæses halvårligt.

Vejen Kommune vurderer at følgende tiltag er BAT vedrørende forbrug af energi:

- Elektronisk styring af lyset i staldene og udendørs
- Brug af CIP vaskeanlæg
- Frekvensstyret vacuumpumpe.

Men da produktionen indrettes i eksisterende malkeproduktionsanlæg, og da husdyrbruget drives sammen med en anden ejendom, hvor alle malkningerne på lang sigt skal foregå, vil der ikke være proportionalitet mellem investeringen og energibesparelsen på nuværende tidspunkt.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget vil kunne leve op til BAT-niveauet for egenkontrol, når der foretages en regelmæssig opgørelse af ressourceanvendelsen og køernes ydelse. Der stilles derfor vilkår om 4 årlige endags-foderkontrol samt en opgørelse over det gennemsnitlige antal årskøer pr. planår.



Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget med de oplyste tiltag og de stillede vilkår vil kunne leve op til BREF-dokumentets<sup>7</sup> krav om anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknologi.

## Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 10, § 11 eller § 12 i Husdyrgodkendelsesloven, skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt jf. Habitatbekendtgørelsen<sup>8</sup>. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger under hensyntagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-dommen"<sup>9</sup>.

Påvirkninger vurderes fra ejendommens anlæg op til Natura 2000-områder på såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder.

Det er fastsat i Husdyrgodkendelseslovens § 7, at anlæg større end 15 DE ikke må etableres, udvides eller ændres, hvis det ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 naturområder. Derudover er der krav til maksimal tilladte ammoniakdeposition på naturområder i kategori 1, 2 og 3. Se nedenstående afsnit.

Med anlæg menes stald eller gødningsopbevaringsanlæg.

### Påvirkning af kategori 1 naturområder

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug på mellem 15 DE og 500 DE indenfor 1.000 m fra naturarealet, samt antallet af husdyrbrug på over 500 DE, som påvirker naturarealet med over 0,3 kg N/ha.

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden af ejendommen. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 90 (habitatområde nr. 79) – Sneum Å og Holsted Å - ca. 3,5 km vest for anlægget.

### Påvirkning af kategori 2 naturområder

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000 områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. § 7 arealer er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden. Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev der ligger mere end 3,7 km vest for ejendommen.

---

<sup>7</sup> Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, [www.mst.dk](http://www.mst.dk).

<sup>8</sup> Habitatbekendtgørelsen, Bek. nr. 408 af 01.05.2007.

<sup>9</sup> Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

### Påvirkning af kategori 3 naturområder

Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelseslovens § 23 foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Disse benævnes kategori 3 naturområder.

For naturområder i kategori 3 gælder, at kommunen skal tillade merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år i forhold til ammoniak på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner på over 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er § 3 beskyttede heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove, som ikke er omfattet kategori 1 og 2 natur.

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven<sup>10</sup>, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m<sup>2</sup>), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

Naturtyperne er vist i nedenstående figur og tabel.



Figur 5. Kort over kategori 3 natur ved anlægget.

<sup>10</sup> Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 933 af 24/09/2009.

| Nr. | Naturtype | Målsætning | Afstand fra anlæg              | Belastning (kg N/ha/år) |        |
|-----|-----------|------------|--------------------------------|-------------------------|--------|
|     |           |            |                                | Mer-                    | Total- |
| 1   | Skov      | -          | Ca. 305 m sydvest for anlægget | -0,1                    | 1,3    |
| 2   | Mose      | B          | Ca. 580 m nordvest anlægget    | 0,0                     | 0,3    |
| 3   | Mose      | B          | Ca. 920 m nordøst anlægget     | 0,0                     | 0,4    |

Tabel 9. Beskyttede kategori 3 naturområder.

| Naturkvalitetsplanlægning:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Faktaboks |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <p>I Ribe Amts naturkvalitetsplan 2006 er der udarbejdet en mål- og værdisætning for naturtyper jf. Naturtyper i Ribe Amt 2006. Rammer og retningslinjer for naturkvalitetsplanlægningen er videreført i Vejen Kommuneplan 2009-2021.</p> <p><b>A-målsatte</b> områder er alle lokaliteter, der er A-værdisatte eller B-værdisatte lokaliteter, hvor der vurderes at være oplagte muligheder for naturforbedringer og/eller hvor der er landskabsbiologiske sammenhænge og/eller hvor særlige artsforekomster betinger, at der bør gøres en indsats. A-værdisatte lokaliteter har særlig høj naturværdi og B-værdisatte lokaliteter har middelhøj naturværdi. Inden for A-målsatte arealer gives normalt kun tilladelse til indgreb, som understøtter kvaliteten af den naturtype, der findes på arealet.</p> <p><b>B-målsatte</b> områder er øvrige B-værdisatte lokaliteter, samt typisk de C-værdisatte lokaliteter, der indgår i væsentlige landskabsbiologiske sammenhænge. Der vil kun i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til mindre indgreb efter konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen.</p> <p><b>C-målsatte</b> områder er typisk landskabeligt isolerede C-værdisatte lokaliteter (lokaliteter med begrænset naturværdi), hvor naturforbedring ikke vurderes at være realistisk. Der vil i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til indgreb efter konkret vurdering.</p> <p><b>Målsætning:</b> målsætningen for området som der stræbes imod.</p> <p><b>Værdisætning:</b> den faktiske tilstand som området er vurderet til at have på nuværende tidspunkt.</p> <p>Fremadrettet vil Vejen Kommune arbejde for, at ABC-målsætningssystemet afløses af et nyt værdi- og målsætningssystem, hvor § 3-områderne værdi- og målsættes efter den femtrins skala, som staten anbefaler i Danmarks Naturdata. Herved bliver det muligt at sammenligne naturområder på tværs af kommune grænser. Systemet inddeler naturtyperne i 5 tilstandsklasser: I – Høj, II – God, III – Moderat, IV – Ringe og V – Dårlig. Arealerne administreres ud fra det pågældende naturareals konkrete naturværdi, der vurderes i den enkelte sag ud fra registreringer af flora og fauna.</p> |           |

Merbelastningen til områderne er under beskyttelsesniveauet om maksimalt 1,0 kg N/ha/år i merbelastning. Vejen Kommune vurderer at naturarealer, der ligger længere væk end de i tabellen nævnte naturarealer, ikke vil blive belastet med over 1,0 kg N/ha/år da beregningen til de nærmeste naturarealer ligger under 1,0 kg N/ha/år.

For de nært liggende enge gælder det, at der ikke er registreret ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne, og Vejen Kommune vurderer, at der heller ikke forekommer ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Der er registreret en del søer indenfor 1.000 m fra anlægget (se ovenstående figur). Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer, mens påvirkningen fra luftbåret ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen i forbindelse med påvirkning af søerne.

## **Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter**

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU<sup>11</sup> samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, sydflagermus, odder, markfirben og spidssnudet frø. Heraf er odder og vandflagermus omfattet af den danske rødliste som sårbare.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg eller udbringningsarealer, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Odderen lever i tilknytning til vådområder, og den findes i vandløb og især i moser og søer med store rørskovsområder. For at odderen kan trives i levedygtige bestande, skal der være vådområder med et højt naturindhold. Odderens yngle- og rasteområder knytter sig til moser, krat, skov eller andre uforstyrrede naturområder.

Markfirbenet findes spredt i landskabet på åbne, varme, solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for arten.

Stor vandsalamander foretrækker rene, dybe vandhuller i eller nær skov. Uden for yngletiden lever salamanderne på land og gemmer sig om dagen under sten og træstammer og i gamle musehuller. De vandrer sjældent særlig langt fra vandhullerne.

Spidssnudet frø kan leve i mange typer af vandhuller og søer. Den er afhængig af, at vandhullet/søen er omgivet af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Andre paddearter som lille vandsalamander og skrubtudse er ikke opført på habitatdirektivets bilag IV, men de er fredede i Danmark. For disse arter gælder mange af de samme livsbetingelser, som nævnt for padderne ovenfor.

Bortset fra ovennævnte har Vejen Kommune ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Vejen Kommune vurderer, at en række af arterne med stor sandsynlighed forekommer i området.

Under forudsætning af at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

---

<sup>11</sup> Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

Med de i godkendelsen stillede vilkår og i henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11<sup>12</sup> vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

## Husdyrbrugets ophør

Ved ophør af produktionen vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort, så der ikke er fare for forurening.

Vejen Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

## Sammenfatning

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at der kan meddeles godkendelse til projektet da:

- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.
- Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

---

<sup>12</sup> Bek. nr. 408 af 01.05.2007, "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

## 4 Øvrige forhold

### Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning

Såfremt vandforbruget stiger, og der anvendes egen boring, skal der indsendes ansøgning om indvindingstilladelse til Vejen Kommune.

Særskilt tilladelse til udledning/nedsivning af spildevand/overfladevand/tagvand skal indhentes hos Vejen Kommune inden der gives byggetilladelse.

Der kan være andre forhold, der skal søges om ved Vejen Kommune.

### Høringsberettigede

#### Naboer:

Orientering af naboer er sket indenfor konsekvenszonen på 347 m.

|                                |                      |      |           |
|--------------------------------|----------------------|------|-----------|
| Rene Wachs Jensen              | Glejbjergvej 1       | 6752 | Glejbjerg |
| Mette Wachs Jensen             | Glejbjergvej 1       | 6752 | Glejbjerg |
| Henning Iversen Kjær           | Glejbjergvej 4       | 6752 | Glejbjerg |
| Lis Egeberg Kjær               | Glejbjergvej 4       | 6752 | Glejbjerg |
| Thomas Nissen                  | Vester Terplingvej 1 | 6752 | Glejbjerg |
| Josefine Rehfeldt Munch        | Vester Terplingvej 1 | 6752 | Glejbjerg |
| Anatolii Podeiko               | Vester Terplingvej 2 | 6752 | Glejbjerg |
| Igal Moshav                    | Vester Terplingvej 4 | 6752 | Glejbjerg |
| Sonja Pedersen                 | Vester Terplingvej 4 | 6752 | Glejbjerg |
| Tage Jensen Scjøtt             | Vester Terplingvej 6 | 6752 | Glejbjerg |
| Inge Junker Scjøtt             | Vester Terplingvej 6 | 6752 | Glejbjerg |
| Peder Christian Larsen Ottosen | Vester Terplingvej 8 | 6752 | Glejbjerg |
| Gurli Ottosen                  | Vester Terplingvej 8 | 6752 | Glejbjerg |
| Casper Nielsen                 | Vester Terplingvej 8 | 6752 | Glejbjerg |

#### Interessenter, der har anmodet om udkast:

|                      |                      |      |           |
|----------------------|----------------------|------|-----------|
| Sonja Pedersen       | Vester Terplingvej 4 | 6752 | Glejbjerg |
| Henning Iversen Kjær | Glejbjergvej 4       | 6752 | Glejbjerg |

### Kopimodtagere af afgørelsen

|                      |                      |      |           |
|----------------------|----------------------|------|-----------|
| Sonja Pedersen       | Vester Terplingvej 4 | 6752 | Glejbjerg |
| Tage Scjøtt          | Vester Terplingvej 6 | 6752 | Glejbjerg |
| Henning Iversen Kjær | Glejbjergvej 4       | 6752 | Glejbjerg |

Embedslægerne i Region Syddanmark, [sesyd@sst.dk](mailto:sesyd@sst.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted [post@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:post@sportsfiskerforbundet.dk)

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia [mail@dkfisk.dk](mailto:mail@dkfisk.dk)

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup [nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk](mailto:nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)

Danmarks Naturfredningsforening, Masedøgade 20, 2100 København Ø [dnvejen-sa-ger@dn.dk](mailto:dnvejen-sa-ger@dn.dk)

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N [husdyr@ecocouncil.dk](mailto:husdyr@ecocouncil.dk)

Friluftsrådet, Scandiagade 13, DK-2450 København SV. Lokalfdeling: Friluftsrådet for Trekantområdet, att. Bent Holgersen, Hvedevænget 30, 6600 Vejen, [holgersen@vejen-net.dk](mailto:holgersen@vejen-net.dk)

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret [vejen@dof.dk](mailto:vejen@dof.dk)

Museet på Sønderkov, [post@sonderskov.dk](mailto:post@sonderskov.dk)

## Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.

Bilag 1.

**Klagevejledning, jf. "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" nr. 1572 af 20.12.2006.**

### **Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages**

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

### **Hvem kan klage**

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

### **Til hvem skal der klages**

Der skal klages via klageportalen på [www.borger.dk](http://www.borger.dk) eller [www.virk.dk](http://www.virk.dk). Se vejledning på [www.nmkn.dk/klage](http://www.nmkn.dk/klage).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

### **Klagefrist**

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79.

### **Gebyr**

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau, gebyret indeksreguleres hvert år). Gebyret betales enten direkte med betalingskort eller der sendes en opkrævning. Miljø- og fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside ([www.nmkn.dk](http://www.nmkn.dk)). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

### **Domstolsprøvelse**

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

### **Opsættende virkning**

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen.

Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

Vejen Kommune, Teknik & Miljø – Vester Terplingvej 2, miljøgodkendelse



